

✧ Dobové pozadí vzniku Listu Římanům

✧ Základní verš

„Nejprve vzdávám díky svému Bohu skrze Ježíše Krista za vás všechny, protože se po celém světě rozšiřuje zvěst o vaší víře.“ (Ř 1:8)

Pokud chcete správně pochopit dopis apoštola Pavla Římanům, potřebujete nejprve znát historické pozadí. Poznání kontextu je pro pochopení Božího slova nezbytné. Také při studiu Listu Římanům potřebujeme znát problémy, na které Pavel reaguje. Pavel totiž nepsal obecné pojednání na téma křesťanství, ale osobní dopis s přesným záměrem konkrétní skupině křesťanů žijících v určitém čase a na určitém místě. Pokud tento záměr pochopíme, můžeme hledat odpověď na otázku, jaké poselství je v listu ukryto pro nás.

Zkusme se proto ve svých představách na chvíli přenést do Říma prvního století po Kristu, staňme se členy místního křesťanského sboru a zaposlouchejme se do Pavlova poselství a do slov, která měl na pokyn Ducha svatého přinést věřícím v Římě.

A protože Pavel svým listem reagoval na bezprostřední problémy v římském sboru, principy, které se v jeho listu nacházejí – v našem případě hlavně otázka „Jak je člověk zachráněn?“ – jsou univerzální. Ano, Pavel psal konkrétní skupině lidí a měl na mysli jejich konkrétní problémy. Víme však, že o mnoho století později, v úplně jiném čase a kontextu, byla slova Listu Římanům pro Martina Luthera stejně důležitá, jako byla pro Pavla, když je psal. A důležitá jsou i pro nás dnes.

✧ Týden ve zkratce:

- Listy apoštola Pavla
- Pavlova touha navštívit Řím
- Pavel v Římě
- Svatí v Římě
- Věřící v Římě
- Podněty k zamyšlení

NE 1. října – Listy apoštola Pavla

Ř 16:1-2 „¹ Doporučuji vám naši sestru Foibé, diakonku církve v Kenchrejích. ² Přijměte ji v Pánu, jak se sluší mezi věřícími, pomáhejte jí, kdyby vás v něčem potřebovala, neboť i ona byla pomocnicí mnohým i mně samému.“

Sk 18:1-8 „¹ Potom odešel Pavel z Athén a přišel do Korintu. ² Tam se setkal s jedním Židem, který se jmenoval Akvila a pocházel z Pontu. Nedávno přišel se svou manželkou Priscillou z Itálie, protože císař Klaudius vydal rozkaz, aby všichni Židé opustili Řím. Pavel se s nimi sblížil, ³ zůstal u nich a pracoval s nimi, poněvadž měli stejné řemeslo - dělali stany. ⁴ Každou sobotu mluvil v synagóze a snažil se získat židy i pohany. ⁵ A když přišli z Makedonie Silas a Timoteus, věnoval se Pavel zcela kázání a dokazoval židům, že Ježíš je zaslíbený Mesiáš. ⁶ Židé se však proti Pavlovi postavili a rouhali se. Proto setřásl prach ze svého roucha a řekl: "Vy sami jste odpovědní za svou záhubu. Já jsem vůči vám bez viny a od této chvíle se obrátím k pohanům." ⁷ Odešel ze synagógy a působil v sousedním domě Tita Justa, pohana, který uvěřil v Hospodina. ⁸ Představený synagógy Krispus a všichni, kteří byli v jeho domě, uvěřili Pánu; také mnozí z Korintánů, kteří Pavla poslouchali, uvěřili a dali se pokřtít.“

Sk 20:1-3 „¹ Když ten zmatek ustal, svolal si Pavel učedníky a povzbudil je. Pak se s nimi rozloučil a vydal se na cestu do Makedonie. ² Prošel tamější krajiny, vytrvale povzbuzoval bratry slovem Božím a přišel do Řecka, ³ kde strávil tři měsíce. Když se chystal vyplout do Sýrie, zosnovali proti němu Židé úklady, a proto se rozhodl vrátit se přes Makedonii.“

PO 2. října – Pavlova touha navštívit Řím

Ř 15:20-27 „²⁰ Zakládám si na tom, že kážu evangelium tam, kde o Kristu ještě neslyšeli; nechci stavět na cizím základu, ²¹ ale jak je psáno: "Ti, jimž nebylo o něm zvěstováno, uvidí a ti, kteří neslyšeli, pochopí." ²² To mi také mnohokrát zabránilo, abych k vám přišel. ²³ Nyní však už pro mne není žádná volně pole v těchto končinách; už mnoho let k vám toužím přijít, ²⁴ až se vydám do Hispanie. Doufám tedy, že se u vás zastavím a že mě vypravíte na další cestu, až aspoň trochu užiju radosti ze společenství s vámi. ²⁵ Zatím však se chystám do Jeruzaléma, abych přinesl pomoc tamějším bratřím. ²⁶ Makedonští a Achajští se totiž rozhodli vykonat sbírku ve prospěch chudých bratří v Jeruzalémě. ²⁷ Rozhodli se tak proto, že i oni jsou jejich dlužníky. Jestliže pohané dostali podíl na jejich duchovních darech, jsou zavázáni posloužit jim zase ve věcech hmotných.“

ÚT 3. října – Pavel v Římě

Sk 28:16.17.23.24.30.31 „¹⁶ Když jsme přišli do Říma, dostal Pavel dovolení, že může bydlet v soukromém bytě s vojákem, který ho bude hlídat. ¹⁷ Po třech dnech pozval k sobě významné Židy, a když se shromáždili, řekl jim: "Bratři, já jsem už v Jeruzalémě byl vydán jako vězeň do moci Římanů, ačkoliv jsem neudělal nic proti židovskému národu ani proti obyčejům našich předků. ... ²³ Určili mu den a přišli k němu ve velkém počtu. Od rána do večera k nim hovořil a vydával svědectví o Božím království. Přesvědčoval je o Ježíšovi důkazy z Mojžíšova zákona i z proroků. ²⁴ Jedni se jimi dali přesvědčit, druhí nechtěli uvěřit. ... ³⁰ Pavel zůstal celé dva roky v najatém bytě a přijímal všechny, kdo za ním přišli, ³¹ zvěstoval Boží království a učil všemu o Pánu Ježíši Kristu bez bázně a bez překážek.“

Sk 28:17-31 „¹⁷ Po třech dnech pozval k sobě významné Židy, a když se shromáždili, řekl jim: "Bratři, já jsem už v Jeruzalémě byl vydán jako vězeň do moci Římanů, ačkoliv jsem neudělal nic proti židovskému národu ani proti obyčejům našich předků. ¹⁸ Římané mě vyslyšeli a chtěli mě osvobodit, protože nejsem vinen ničím, zač bych zasluhoval smrt. ¹⁹ Avšak Židé se proti tomu postavili, a tak mi nezbylo než odvolat se k císaři; ale ne proto, že bych chtěl žalovat na svůj národ. ²⁰ Z toho důvodu jsem vás pozval, abych vás mohl spatřit a mluvit s vámi. Vždyť jsem v těchto okovech pro to, v co Izrael doufá." ²¹ Oni mu odpověděli: "My jsme nedostali z Judska žádný dopis, ani nikdo z bratří nepřinesl o tobě žádnou zprávu, ani o tobě nikdo nemluvil nic špatného. ²² Ale rádi bychom slyšeli, jaké je tvé smýšlení, neboť je nám známo, že všude jsou proti této sektě." ²³ Určili mu den a přišli k němu ve velkém počtu. Od rána do večera k nim hovořil a vydával svědectví o Božím království. Přesvědčoval je o Ježíšovi důkazy z Mojžíšova zákona i z proroků. ²⁴ Jedni se jimi dali přesvědčit, druhí nechtěli uvěřit. ²⁵ Když odcházeli, rozdělení mezi sebou, řekl jim Pavel jen toto: "Duch svatý dobře pověděl vašim předkům ústy proroka Izaiáše: ²⁶ "Jdi k tomuto lidu a řekni mu: Budete stále poslouchat, a nepochopíte, ustavičně budete hledět, a nevidíte. ²⁷ Neboť srdce tohoto lidu otupělo, ušima nedoslýchají a oči zavřeli, takže očima neuvidí a ušima neuslyší, srdcem nepochopí a neobrátní se - a já je neuzdravím." ²⁸ Vězte," dodal Pavel, "že tato Boží spása byla poslána pohanům. A oni ji přijmou." ²⁹ --- ³⁰ Pavel zůstal celé dva roky v najatém bytě a přijímal všechny, kdo za ním přišli, ³¹ zvěstoval Boží království a učil všemu o Pánu Ježíši Kristu bez bázně a bez překážek.“

Fp 1:12-14 „¹² Rád bych, bratři, abyste věděli, že to, co mě potkalo, je spíše k prospěchu evangelia, ¹³ takže po celém soudu i všude jinde je známo, že jsem vězněn pro Krista, ¹⁴ a mnohé bratry právě mé okovy povzbudily, aby se spolehli na Pána a s větší smělostí mluvili beze strachu slovo Boží.“

ST 4. října – Svatí v Římě

Ř 1:7 „Všem vám v Římě, kdo jste Bohem milováni a povoláni ke svatosti: milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.“

Ef 1:4 „V něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tvář.“

Žd 2:9 „Ale vidíme toho, který byl nakrátko postaven níže než anděl, Ježíše, jak je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou; neboť měl z milosti Boží zakusit smrt za všechny.“

2Pt 3:9 „Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání.“

Mt 25:41 „Potom řekne těm na levici: "Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně, připraveného d'áblu a jeho andělům!"

ČT 5. října – Věřící v Římě

Ř 1:8 „Nejprve vzdávám díky svému Bohu skrze Ježíše Krista za vás všechny, protože se po celém světě rozšiřuje zvěst o vaší víře.“

Ř 15:14 „Jsem přesvědčen také já o vás, bratří moji, že i vy jste plni dobroty, naplnění veškerým poznáním, takže sami můžete ukazovat cestu jeden druhému.“

Sk 2 „¹ Když nastal den letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. ² Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. ³ A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; ⁴ všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat. ⁵ V Jeruzalémě byli zbožní židé ze všech národů na světě, ⁶ a když se ozval ten zvuk, sešlo se jich mnoho a užasli, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. ⁷ Byli ohromeni a divili se: "Což nejsou všichni, kteří tu mluví, z Galileje? ⁸ Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči: ⁹ Parthové, Médové a Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judeje a Kappadokie, Pontu a Asie, ¹⁰ Frygie a Pamfylie, Egypta a krajů Libye u Kyrény a přistěhovalí Římané, ¹¹ židé i obrácení pohané, Kréťané i Arabové; všichni je slyšíme mluvit v našich jazycích o velikých skutcích Božích!" ¹² Žasli a v rozpacích říkali jeden druhému: "Co to má znamenat?" ¹³ Ale jiní říkali s posměškem: "Jsou opilí!" ¹⁴ Tu vystoupil Petr spolu s jedenácti, pozvedl hlas a oslovil je: "Muži judští a všichni, kdo bydlíte v Jeruzalémě, toto vám chci oznámit, poslouchajte mě pozorně: ¹⁵ Tito lidé nejsou, jak se domníváte, opilí - vždyť je teprve devět hodin ráno. ¹⁶ Ale děje se, co bylo řečeno ústy proroka Jóele: ¹⁷ "A stane se v posledních dnech, praví Bůh, sešlu svého Ducha na všechny lidi, synové vaši a vaše dcery budou mluvit v prorockém vytržení, vaši mládenci budou mít vidění a vaši starci budou mít sny. ¹⁸ I na své služebníky a na své služebnice v oněch dnech sešlu svého Ducha, a budou prorokovat. ¹⁹ A učiním divy nahoře na nebi a znamení dole na zemi: krev a oheň a oblaka dýmu. ²⁰ Slunce se obrátí v temnotu a měsíc se změní v krev, než přijde den Páně, velký a slavný; ²¹ a každý, kdo vyzývá jméno Páně, bude zachráněn." ²² Muži izraelští, slyšte tato slova: Ježíše Nazaretského Bůh potvrdil před vašimi zraky mocnými činy, divy a znamenání, která mezi vámi skrze něho činil, jak sami víte. ²³ Bůh předem rozhodl, aby byl vydán, a vy jste ho rukou bezbožných přibíli na kříž a zabili. ²⁴ Ale Bůh ho vzkřísil; vytrhl jej z bolestí smrti, a smrt ho nemohla udržet ve své moci. ²⁵ David o něm praví: "Viděl jsem Pána stále před sebou, je mi po pravici, abych nezakolísal; ²⁶ proto se mé srdce zaradovalo a jazyk můj se rozjásal, nadto i tělo mé odpočine v naději, ²⁷ neboť mě nezanecháš v říši smrti a nedopustíš, aby se tvůj Svätý rozpadl v prach. ²⁸ Dal jsi mi poznat cesty života a blízkost tvé tváře mne naplní radostí." ²⁹ Bratří, o praotci Davidovi vám mohu směle říci, že zemřel a byl pohřben; jeho hrob tu máme až dodnes. ³⁰ Byl to však prorok a věděl o přísaze, kterou se mu Bůh zavázal, že jeho potomka nastolí na jeho trůn; ³¹ viděl do budoucnosti a mluvil tedy o vzkříšení Kristově, když řekl, že nezůstane v říši smrti a jeho tělo se nerozpadne v prach. ³² Tohoto Ježíše Bůh vzkřísil a my všichni to můžeme dosvědčit. ³³ Byl vyvýšen na pravici Boží a přijal Ducha svatého, kterého Otec slíbil; nyní jej seslal na nás, jak to vidíte a slyšíte. ³⁴ David nevstoupil na nebe, ale sám říká: "Řekl Hospodin mému Pánu: Usedni po mé pravici, ³⁵ dokud ti nepoložím nepřátele pod nohy. ³⁶ Ať tedy všechen Izrael s jistotou ví, že toho Ježíše, kterého vy jste ukřížovali, učinil Bůh Pánem a Mesiášem." ³⁷ Když to slyšeli, byli zasaženi v srdci a řekli Petrovi i ostatním apoštolům: "Co máme dělat, bratří?" ³⁸ Petr jim odpověděl: "Obraťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého. ³⁹ Neboť to zaslíbení platí vám a vašim dětem i všem daleko široko, které si povolal Pán, náš Bůh." ⁴⁰ A ještě mnoha jinými slovy je Petr zapřísahal a napomínal: "Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!" ⁴¹ Ti, kteří přijali jeho slovo, byli pokřtěni a přidalo se k nim toho dne na tři tisíce lidí. ⁴² Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. ⁴³ Všech se zmocnila bázeň, neboť skrze apoštolý se stalo mnoho zázraků a znamení. ⁴⁴ Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společně. ⁴⁵ Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. ⁴⁶ Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. ⁴⁷ Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse."

PÁ 6. října – Podněty k zamyšlení

„Spasení lidstva není založeno na tom, že poté, co se objevil hřích, bylo nutné něco dodatečně vymyslet nebo zkusit improvizaci vyplývající z neočekávané události. Naopak, spasení je důsledkem Božího plánu záchrany člověka, který byl formulován již před založením světa a vychází z věčné Boží lásky k lidem.“

1K 2:7 „Nýbrž moudrosti Boží, skryté v tajemství, kterou Bůh od věčnosti určil pro naše oslavení.“

Ef 1:3-14 „³ Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdaril vším duchovním požehnáním nebeských darů; ⁴ v něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tvář. ⁵ Ve své lásce nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny ⁶ a chválili slávu jeho milosti, kterou nám udělil ve svém Nejmilejším. ⁷ V něm jsme vykoupeni jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost, ⁸ kterou nás zahrnul ve vši moudrosti a prozíravosti, ⁹ když nám dal poznat tajemství svého záměru, svého milostivého rozhodnutí, jímž si předsevzal, ¹⁰ že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu. ¹¹ On je ten, v němž se nám od Boha, jenž všechno působí rozhodnutím své vůle, dostalo podílů na předem daném poslání, ¹² abychom my, kteří jsme na Krista upnuli svou naději, stali se chválou jeho slávy. ¹³ V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečetí zaslíbeného Ducha svatého ¹⁴ jako závdavek našeho dědictví na vykoupení těch, které si Bůh vydobyl k chvále své slávy.“

2Te 2:13.14 „¹³ Stále musíme děkovat Bohu za vás, bratří milovaní od Pána, že vás Bůh jako první vyvolil ke spáse a posvětil Duchem a vírou v pravdu, ¹⁴ abyste měli účast na slávě našeho Pána Ježíše Krista; k tomu vás povolal naším evangeliem.“

Jr 31:13 „Tedy se bude v tanci radovat panna i jinoši a starci. "Jejich truchlení změním ve veselí, místo strasti jim dám útěchu a radost.“

Tento plán se týká věčnosti v minulosti, ale také naší současnosti a věčnosti v budoucnosti. Zahrnuje v sobě takové skutečnosti a požehnání, jakými je vyvolení a předurčení být Božím svatým lidem a nést Kristovu podobu, vykoupení a odpuštění, sjednocení všeho v Kristu, zapečetění Duchem svatým, přijetí věčného dědictví a oslavení Ef 1:3-14. Ústředním bodem tohoto plánu jsou utrpení a smrt Ježíše Krista, které nebyly historickou nehodou ani produktem lidského rozhodnutí, ale vycházely z Božího plánu vykoupení **Sk 4:27.28** „Opravdu se srotili v tomto městě Herodes a Pontius Pilát spolu s pohany i s národem izraelským proti tvému svatému služebníku Ježíšovi, kterého jsi posvětil, ²⁸ a vykonali, co tvá ruka a tvá vůle předem určila.“ Ježíš je ve skutečnosti Beránka zabitý od založení světa **Zj 13:8** „Budou před ní klekat všichni obyvatelé země, jejichž jména nejsou od stvoření světa zapsána v knize života, v knize toho zabitého Beránka.““

Otázky k rozhovoru

1. Vraťte se k závěrečné otázce v části na čtvrtek. Co konkrétně může vaše třída udělat pro to, aby i váš sbor byl ve svém okolí známý svou laskavostí?

2. Ve třídě se podělte o své osobní zkušenosti s tím, jak Bůh změnil ve vašem životě zdánlivě hrozné věci v dobré. Jak můžete pomoci těm, kteří možná právě dnes prožívají těžké období? Zamyslete se znovu nad myšlenkou, že jsme už před stvořením světa byli povoláni ke spasení

Tt 1:1.2 „¹ Pavel, Boží služebník a apoštol Ježíše Krista, poslaný k tomu, aby Boží vyvolené přivedl k víře a k poznání pravdy našeho náboženství, ² aby měli naději na věčný život, jež slíbil pravdomluvný Bůh před věky, a ve svůj čas.“

2Tm 1:8.9 „⁸ Nestyd' se tedy vydávat svědectví o našem Pánu; ani za mne, jeho vězně, se nestyd', nýbrž snáďej spolu se mnou všechno zlé pro evangelium. K tomu ti dá sílu Bůh, ⁹ který nás spasil a povolal svatým povoláním ne pro naše skutky, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti, kterou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy.“

V čem vás texty mohou povzbudit? Co nám říkají o Boží lásce k lidem? Proč lidé zavrhnou takovou užasnou nabídku?

3. Uvažujte o aplikační otázce z části na čtvrtek. Jak můžete zlepšit pověst vašeho společenství v okolí?

